श्रीमद् भागवत रसिक कुटुंब

श्रीदुर्गापदुद्धारस्तोत्रम्,श्रीदुर्गासप्तशती(नवम,दशम अध्याय)

नमस्ते शरण्ये शिवे सानुकम्पे,
नमस्ते जगद्व्यापिके विश्वरूपे ।
नमस्ते जगद्वन्द्यपादारविन्दे,
नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥1॥

नमस्ते जगच्चिन्त्यमानस्वरूपे,
नमस्ते महायोगिनि ज्ञानरूपे ।
नमस्ते नमस्ते सदानन्दरूपे,
नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥ 2॥

अनाथस्य दीनस्य तृष्णातुरस्य,
भयार्तस्य भीतस्य बद्धस्य जन्तोः ।
त्वमेका गतिर्देवि निस्तारकर्त्री,
नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥ 3॥

अरण्ये रणे दारुणे शुत्रुमध्ये-
ऽनले सागरे प्रान्तरे राजगेहे।
त्वमेका गतिर्देवि निस्तारनौका,

नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥ 4॥

अपारे महादुस्तरेऽत्यन्तघोरे,
विपत्सागरे मज्जतां(न्) देहभाजाम् ।
त्वमेका गतिर्देवि निस्तारहेतुर्-
नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥ 5॥

नमश्चण्डिके चण्डदुर्दण्डलीला-
समुत्खण्डिताखण्डिताशेषशत्रो।
त्वमेका गतिर्देवि निस्तारबीजं(न्),
नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥6॥

त्वमेवाघभावाधृता सत्यवादीर्-
न जाता जितक्रोधनात् क्रोधनिष्ठा ।
इडा पिङ्गला त्वं(म्) सुषुम्ना च नाडी,
नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥ 7॥

नमो देवि दुर्गे शिवे भीमनादे,
सरस्वत्यरुन्धत्यमोघस्वरूपे ।
विभूतिः(श्) शची कालरात्रिः(स्) सती त्वं(न्),
नमस्ते जगत्तारिणि त्राहि दुर्गे ॥ 8॥

शरणमसि सुराणां(म्) सिद्धविद्याधराणां(म्),
मुनिमनुजपशूनां(न्) दस्युभिस्त्रासितानाम् ।

नृपतिगृहगतानां(वँ) व्याधिभिः(फ्) पीडितानां(न्),
त्वमसि शरणमेका देवि दुर्गे प्रसीद ॥ 9॥

इदं(म्) स्तोत्रं(म्) मया प्रोक्त-मापदुद्धारहेतुकम् ।
त्रिसन्ध्यमेकसन्ध्यं(वँ) वा, पठनाद् घोरसङ्कटात् ॥ 10॥

मुच्यते नात्र सन्देहो,भुवि स्वर्गे रसातले ।
सर्वं(वँ) वा श्लोकमेकं(वँ) वा, यः(फ्) पठेद्भक्तिमान् सदा ॥ 11॥

स सर्वं(न्) दुष्कृतं(न्) त्यक्त्वा, प्राप्नोति परमं(म्) पदम् ।
पठनादस्य देवेशि, किं(न्) न सिद्ध्यति भूतले ॥ 12॥

स्तवराजमिदं(न्) देवि, सङ्क्षेपात्कथितं(म्) मया ॥ 13॥

इति श्रीसिद्धेश्वरीतन्त्रे उमामहेश्वरसं(वँ)वादे श्रीदुर्गापदुद्धारस्तोत्रम् संपूर्णम्।।

श्रीदुर्गासप्तशती (नवम अध्याय)

॥ श्रीदुर्गायै नमः ॥

॥श्रीदुर्गासप्तशती ॥

॥ अथ नवमोऽध्यायः ॥

। ध्यानम् ।

ॐ बन्धूककाञ्चननिभं(म्) रुचिराक्षमालां(म्),
पाशाङ्कुशौ च वरदां(न्) निजबाहुदण्डैः ।

बिभ्राणमिन्दुशकलाभरणं(न्) त्रिनेत्र-
मर्धाम्बिकेशमनिशं(वँ) वपुराश्रयामि ॥

ॐ राजोवाच ॥ 1॥

विचित्रमिदमाख्यातं(म्), भगवन् भवता मम ।
देव्याश्चरितमाहात्म्यं(म्), रक्तबीजवधाश्रितम् ॥ 2॥

भूयश्चेच्छाम्यहं(म्) श्रोतुं(म्), रक्तबीजे निपातिते ।
चकार शुम्भो यत्कर्म, निशुम्भश्चातिकोपनः ॥ 3॥

ऋषिरुवाच ॥ 4॥

चकार कोपमतुलं(म्), रक्तबीजे निपातिते ।
शुम्भासुरो निशुम्भश्च, हतेष्वन्येषु चाहवे ॥ 5॥

हन्यमानं(म्) महासैन्यं(वँ), विलोक्यामर्षमुद्वहन् ।
अभ्यधावन्निशुम्भोऽथ, मुख्ययासुरसेनया ॥ 6॥

तस्याग्रतस्तथा पृष्ठे, पार्श्वयोश्च महासुराः ।
सन्दष्टौष्ठपुटाः(ख्) क्रुद्धा, हन्तुं(न्) देवीमुपाययुः ॥ 7॥

आजगाम महावीर्यः(श्), शुम्भोऽपि स्वबलैर्वृतः ।

निहन्तुं(ञ्) चण्डिकां(ङ्) कोपात् - कृत्वा युद्धं(न्) तु मातृभिः ॥ 8॥

ततो युद्धमतीवासीद् - देव्या शुम्भनिशुम्भयोः ।
शरवर्षमतीवोग्रं(म्), मेघयोरिव वर्षतोः ॥ 9॥

चिच्छेदास्ताञ्छरां(म्)स्ताभ्यां(ञ्), चण्डिका स्वशरोत्करैः ।
ताडयामास चाङ्गेषु, शस्त्रौघैरसुरेश्वरौ ॥ 10॥

निशुम्भो निशितं(ङ्) खड्गं(ञ्), चर्म चादाय सुप्रभम् ।
अताडयन्मूर्ध्नि सिं(म्)हं(न्), देव्या वाहनमुत्तमम् ॥ 11॥

ताडिते वाहने देवी, क्षुरप्रेणासिमुत्तमम् ।
निशुम्भस्याशु चिच्छेद ,चर्म चाप्यष्टचन्द्रकम् ॥ 12॥

छिन्ने चर्मणि खड्गे च, शक्तिं(ञ्) चिक्षेप सोऽसुरः ।
तामप्यस्य द्विधा चक्रे, चक्रेणाभिमुखागताम् ॥ 13॥

कोपाध्मातो निशुम्भोऽथ, शूलं(ञ्) जग्राह दानवः ।
आयातं(म्) मुष्टिपातेन, देवी तच्चाप्यचूर्णयत् ॥ 14॥

आविध्याथ गदां(म्) सोऽपि, चिक्षेप चण्डिकां(म्) प्रति ।
सापि देव्या त्रिशूलेन, भिन्ना भस्मत्वमागता ॥ 15॥

ततः(फ्) परशुहस्तं(न्) त- मायान्तं(न्) दैत्यपुङ्गवम् ।

आहत्य देवी बाणौघै- रपातयत भूतले ॥ 16॥

तस्मिन्निपतिते भूमौ, निशुम्भे भीमविक्रमे ।
भ्रातर्यतीव सङ्क्रुद्धः(फ्), प्रययौ हन्तुमम्बिकाम् ॥ 17॥

स रथस्थस्तथात्युच्चैर्- गृहीतपरमायुधैः ।
भुजैरष्टाभिरतुलैर्- व्याप्याशेषं(म्) बभौ नभः ॥ 18॥

तमायान्तं(म्) समालोक्य, देवी शङ्खमवादयत् ।
ज्याशब्दं(ञ्) चापि धनुषश् - चकारातीव दुः(स्)सहम् ॥ 19॥

पूरयामास ककुभो, निजघण्टास्वनेन च ।
समस्तदैत्यसैन्यानां(न्), तेजोवधविधायिना ॥ 20॥

ततः(स्) सिं(म्)हो महानादैस्- त्याजितेभमहामदैः ।
पूरयामास गगनं(ङ्), गां(न्) तथैव दिशो दश ॥ 21॥

ततः(ख्) काली समुत्पत्य, गगनं(ङ्) क्ष्मामताडयत् ।
कराभ्यां(न्) तन्निनादेन, प्राक्स्वनास्ते तिरोहिताः ॥ 22॥

अट्टाट्टहासमशिवं(म्), शिवदूती चकार ह ।
तैः(श्) शब्दैरसुरास्त्रेसुः(श्), शुम्भः(ख्) कोपं(म्) परं(यँ) ययौ ॥ 23॥

दुरात्मं(म्)स्तिष्ठ तिष्ठेति, व्याजहाराम्बिका यदा ।

तदा जयेत्यभिहितं(न्), देवैराकाशसं(म्)स्थितैः ॥ 24॥

शुम्भेनागत्य या शक्तिर्, मुक्ता ज्वालातिभीषणा ।
आयान्ती वह्निकूटाभा, सा निरस्ता महोल्कया ॥ 25॥

सिं(म्)हनादेन शुम्भस्य, व्याप्तं(ल्ँ) लोकत्रयान्तरम् ।
निर्घातनिः(स्)स्वनो घोरो, जितवानवनीपते ॥ 26॥

शुम्भमुक्ताञ्छरान्देवी, शुम्भस्तत्प्रहिताञ्छरान् ।
चिच्छेद स्वशरैरुग्रैः(श्), शतशोऽथ सहस्रशः ॥ 27॥

ततः(स्) सा चण्डिका क्रुद्धा, शूलेनाभिजघान तम् ।
स तदाभिहतो भूमौ, मूर्च्छितो निपपात ह ॥ 28॥

ततो निशुम्भः(स्) सम्प्राप्य, चेतनामात्तकार्मुकः ।
आजघान शरैर्देवीं(ङ्), कालीं(ङ्) केसरिणं(न्) तथा ॥ 29॥

पुनश्च कृत्वा बाहूना- मयुतं(न्) दनुजेश्वरः ।
चक्रायुधेन दितिजश्- छादयामास चण्डिकाम् ॥ 30॥

ततो भगवती क्रुद्धा, दुर्गा दुर्गार्तिनाशिनी ।
चिच्छेद तानि चक्राणि, स्वशरैः(स्) सायकां(म्)श्च तान् ॥ 31॥

ततो निशुम्भो वेगेन, गदामादाय चण्डिकाम् ।

अभ्यधावत वै हन्तुं(न्) , दैत्यसैनासमावृतः ॥ 32॥

तस्यापतत एवाशु, गदां(ञ्) चिच्छेद चण्डिका ।
खड्गेन शितधारेण, स च शूलं(म्) समाददे ॥ 33॥

शूलहस्तं(म्) समायान्तं(न्) , निशुम्भममरार्दनम् ।
हृदि विव्याध शूलेन, वेगाविद्धेन चण्डिका ॥ 34॥

भिन्नस्य तस्य शूलेन, हृदयान्निः(स्)सृतोऽपरः ।
महाबलो महावीर्यस्- तिष्ठेति पुरुषो वदन् ॥ 35॥

तस्य निष्क्रामतो देवी, प्रहस्य स्वनवत्ततः ।
शिरश्चिच्छेद खड्गेन, ततोऽसावपतद्भुवि ॥ 36॥

ततः(स्) सिं(म्)हश्चखादोग्रं(न्), दं(म्)ष्ट्राक्षुण्णशिरोधरान् ।
असुरां(म्)स्तां(म्)स्तथा काली, शिवदूती तथापरान् ॥ 37॥

कौमारीशक्तिनिर्भिन्नाः(ख्), केचिन्नेशुर्महासुराः ।
ब्रह्माणीमन्त्रपूतेन, तोयेनान्ये निराकृताः ॥ 38॥

माहेश्वरीत्रिशूलेन , भिन्नाः(फ्) पेतुस्तथापरे ।
वाराहीतुण्डघातेन , केचिच्चूर्णीकृता भुवि ॥ 39॥

खण्डं(ङ्) खण्डं(ञ्) च चक्रेण, वैष्णव्या दानवाः(ख्) कृताः ।

वज्रेण चैन्द्रीहस्ताग्र- विमुक्तेन तथापरे ॥ 40॥

केचिद्विनेशुरसुराः(ख्) , केचिन्नष्टा महाहवात् ।
भक्षिताश्चापरे काली- शिवदूतीमृगाधिपैः ॥ 41॥

॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये
निशुम्भवधो नाम नवमोऽध्यायः ॥

उवाच 2, श्लोकाः 39, एवम् 41, एवमादितः ॥ 543॥

श्रीदुर्गासप्तशती (दशम अध्याय)

॥ श्रीदुर्गायै नमः ॥

॥ श्रीदुर्गासप्तशती ॥

॥ अथ दशमोऽध्यायः ॥

। ध्यानम् ।

ॐ उत्तप्तहेमरुचिरां(म्) रविचन्द्रवह्नि-
नेत्रां(न्) धनुश्शरयुताङ्कुशपाशशूलम् ।
रम्यैर्भुजैश्च दधतीं(म्) शिवशक्तिरूपां(ङ्),
कामेश्वरीं(म्) हृदि भजामि धृतेन्दुलेखाम् ॥

ॐ ऋषिरुवाच ॥ 1॥

निशुम्भं(न्) निहतं(न्) दृष्ट्वा, भ्रातरं(म्) प्राणसम्मितम् ।

हन्यमानं(म्) बलं(ञ्) चैव, शुम्भः(ख्) क्रुद्धोऽब्रवीद्वचः ॥ 2॥

बलावलेपाद्दुष्टे त्वं(म्), मा दुर्गे गर्वमावह ।
अन्यासां(म्) बलमाश्रित्य, युद्धयसे यातिमानिनी ॥ 3॥

देव्युवाच ॥ 4॥

एकैवाहं(ञ्) जगत्यत्र, द्वितीया का ममापरा ।
पश्यैता दुष्ट मय्येव, विशन्त्यो मद्विभूतयः ॥ 5॥

ततः(स्) समस्तास्ता देव्यो, ब्रह्माणीप्रमुखा लयम् ।
तस्या देव्यास्तनौ जग्मु- रेकैवासीत्तदाम्बिका ॥ 6॥

देव्युवाच ॥ 7॥

अहं(वँ) विभूत्या बहुभि- रिह रूपैर्यदास्थिता ।
तत्सं(म्)हृतं(म्) मयैकैव, तिष्ठाम्याजौ स्थिरो भव ॥ 8॥

ऋषिरुवाच ॥ 9॥

ततः(फ्) प्रववृते युद्धं(न्), देव्याः(श्) शुम्भस्य चोभयोः ।
पश्यतां(म्) सर्वदेवाना- मसुराणां(ञ्) च दारुणम् ॥ 10॥

शरवर्षैः(श्) शितैः(श्) शस्त्रैस्- तथास्त्रैश्चैव दारुणैः ।

तयोर्युद्धमभूद्भूयः(स्), सर्वलोकभयङ्करम् ॥ 11॥

दिव्यान्यस्त्राणि शतशो, मुमुचे यान्यथाम्बिका ।
बभञ्ज तानि दैत्येन्द्रस्- तत्प्रतीघातकर्तृभिः ॥ 12॥

मुक्तानि तेन चास्त्राणि, दिव्यानि परमेश्वरी ।
बभञ्ज लीलयैवोग्र- हुङ्कारोच्चारणादिभिः ॥ 13॥

ततः(श्) शरशतैर्देवी- माच्छादयत सोऽसुरः ।
सापि तत्कुपिता देवी, धनुश्चिच्छेद चेषुभिः ॥ 14॥

छिन्ने धनुषि दैत्येन्द्रस्- तथा शक्तिमथाददे ।
चिच्छेद देवी चक्रेण, तामप्यस्य करे स्थिताम् ॥ 15॥

ततः(ख्) खड्गमुपादाय, शतचन्द्रं(ञ्) च भानुमत् ।
अभ्यधावत्तदा देवीं(न्), दैत्यानामधिपेश्वरः ॥ 16॥

तस्यापतत एवाशु, खड्गं(ञ्) चिच्छेद चण्डिका ।
धनुर्मुक्तैः(श्) शितैर्बाणैश्- चर्म चार्ककरामलम् ॥ 17॥

हताश्वः(स्) स तदा दैत्यश्- छिन्नधन्वा विसारथिः ।
जग्राह मुद्गरं(ङ्) घोर- मम्बिकानिधनोद्यतः ॥ 18॥

चिच्छेदापततस्तस्य, मुद्गरं(न्) निशितैः(श्) शरैः ।

तथापि सोऽभ्यधावत्तां(म्), मुष्टिमुद्यम्य वेगवान् ॥ 19॥

स मुष्टिं(म्) पातयामास, हृदये दैत्यपुङ्गवः ।
देव्यास्तं(ञ्) चापि सा देवी, तलेनोरस्यताडयत् ॥ 20॥

तलप्रहाराभिहतो, निपपात महीतले ।
स दैत्यराजः(स्) सहसा, पुनरेव तथोत्थितः ॥ 21॥

उत्पत्य च प्रगृह्योच्चैर्- देवीं(ङ्) गगनमास्थितः ।
तत्रापि सा निराधारा, युयुधे तेन चण्डिका ॥ 22॥

नियुद्धं(ङ्) खे तदा दैत्यश्- चण्डिका च परस्परम् ।
चक्रतुः(फ्) प्रथमं(म्) सिद्ध- मुनिविस्मयकारकम् ॥ 23॥

ततो नियुद्धं(म्) सुचिरं(ङ्), कृत्वा तेनाम्बिका सह ।
उत्पात्य भ्रामयामास, चिक्षेप धरणीतले ॥ 24॥

स क्षिप्तो धरणीं(म्) प्राप्य, मुष्टिमुद्यम्य वेगितः ।
अभ्यधावत दुष्टात्मा, चण्डिकानिधनेच्छया ॥ 25॥

तमायान्तं(न्) ततो देवी, सर्वदैत्यजनेश्वरम् ।
जगत्यां(म्) पातयामास, भित्त्वा शूलेन वक्षसि ॥ 26॥

स गतासुः(फ्) पपातोर्व्यां(न्), देवीशूलाग्रविक्षतः ।

चालयन् सकलां(म्) पृथ्वीं(म्), साब्धिद्वीपां(म्) सपर्वताम् ॥ 27॥

ततः(फ्) प्रसन्नमखिलं(म्), हते तस्मिन् दुरात्मनि ।
जगत्स्वास्थ्यमतीवाप, निर्मलं(ञ्) चाभवन्नभः ॥ 28॥

उत्पातमेघाः(स्) सोल्का ये, प्रागासं(म्)स्ते शमं(यँ) ययुः ।
सरितो मार्गवाहिन्यस्- तथासं(म्)स्तत्र पातिते ॥ 29॥

ततो देवगणाः(स्) सर्वे, हर्षनिर्भरमानसाः ।
बभूवुर्निहते तस्मिन्, गन्धर्वा ललितं(ञ्) जगुः ॥ 30॥

अवादयं(म्)स्तथैवान्ये, ननृतुश्चाप्सरोगणाः ।
ववुः(फ्) पुण्यास्तथा वाताः(स्), सुप्रभोऽभूद्दिवाकरः ॥ 31॥

जज्वलुश्चाग्नयः(श्) शान्ताः(श्), शान्ता दिग्जनितस्वनाः ॥ 32॥

॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे
देवीमाहात्म्ये शुम्भवधो नाम दशमोऽध्यायः ॥ 33॥

उवाच 4, अर्धश्लोकः 1, श्लोका: 27, एवम् 32, एवमादितः ॥575॥